

Vastgesteld in de kerkenraad d.d. 18-11-2024

Beleidsplan veilige kerk

1. Inleiding

Het lijkt zo vanzelfsprekend: in een gemeente van de Protestantse Kerk voel je je veilig:

- Leden behandelen elkaar met respect.
- Mensen met speciale taken en opdrachten maken geen gebruik van hun 'machts'positie.
- Kinderen en jongeren kunnen ongestoord meedoen.

Helaas gaat dat niet altijd en overal op. Ongewenste intimiteiten en situaties van misbruik komen ook in de Protestantse Kerk voor. Daar willen en mogen we niet voor wegkijken!

De Protestantse Kerk in Nederland (de synode) heeft in juni 2024 besloten dat plaatselijke gemeenten VOG's moeten aanvragen voor vrijwilligers en betaalde krachten die met kwetsbare mensen werken of leidinggevende taken hebben en voor predikanten en kerkelijk werkers, verbonden aan een gemeente. De gemeente Haskeroord onderschrijft het belang hiervan en zal VOGs aanvragen voor de leden van de kerkenraad, alle leden taakgroep Pastoraat, voorzitter Diaconie, Jeugdbestuur en leiders van Wingsgroepen en Spoorzoekers.

2. Uitgangspunten veiligheidsbeleid

Om onze taak als gemeente te kunnen uitvoeren, is het cruciaal dat alle bezoekers en vrijwilligers bij ons veilig zijn en zich fysiek en sociaal veilig voelen. Aan dit uitgangspunt kunnen geen concessies worden gedaan. Wij zijn ons ervan bewust dat ook in een kerkgemeente veiligheid niet vanzelfsprekend is. Daarom onderkent de kerkenraad uitdrukkelijk haar verantwoordelijkheid voor het thema veiligheid.

Wij realiseren ons dat het thema veiligheid in een kleine kerk- en dorpsgemeenschap een extra dimensie heeft. Omdat iedereen elkaar kent, lijkt aandacht voor veiligheid in de ogen van sommigen overbodig of zelfs een teken van wantrouwen. Aanspreken van elkaar is soms lastig, omdat je elkaar steeds weer tegenkomt in het dagelijks leven. Geruchten gaan snel een eigen leven leiden in het hele dorp, iedereen weet over wie het gaat. Daarom hebben ook onterechte beschuldigingen grote impact op de persoon in kwestie. Tegelijkertijd weten wij dat de veiligheidsrisico's niet geheel uitgesloten kunnen worden. We zullen veel aandacht besteden aan het bekendmaken van het veiligheidsbeleid en zorgdragen voor een duidelijke en zorgvuldige uitvoering daarvan.

3. Hoe werken we nu en in de komende tijd aan een veilige kerk?

3.1 Bewust worden en bewust blijven

Het onderwerp veilige kerk wordt steeds meer bespreekbaar. Ook binnen onze Haskeroordgemeente zullen we het onderwerp meer aandacht geven. Te beginnen bij de kerkenraad, vervolgens bij taakgroepen die met het onderwerp te maken hebben, vervolgens bij de gemeenteleden. We doen dat door het onderwerp en de bijbehorende acties te agenderen en te bespreken, bijvoorbeeld in vergaderingen en bijeenkomsten. We blijven dat periodiek doen, om de aandacht niet te laten verslappen. Op de website www.haskeroord.nl zal informatie over het beleid te vinden zijn.

Jaarlijks evalueren we het beleid, zie punt 5 van deze notitie. We maken gebruik van de hulpmiddelen en voorbeelden die de PKN beschikbaar stelt. Maar vooral proberen we om een onveilige cultuur te voorkómen. Voorbeeldgedrag maar ook het zoveel mogelijk toepassen van het vierogenprincipe kunnen daarbij helpen.

3.2 Gedragscode

De kerkenraad heeft een gedragscode vastgesteld op basis van de modelgedragscode van de PKN; deze is als bijlage bij deze notitie gevoegd. Deze gedragscode wordt gepubliceerd op de website en komt aan de orde bij de communicatie over ons beleid. De gedragscode zal aan de orde komen bij het werven van vrijwilligers. Aan de huidige vrijwilligers en de beroepskracht zal worden gevraagd om de gedragscode te onderschrijven.

3.3 Werving vrijwilligers

Bij de verwelcoming van vrijwilligers wordt het beleid ten aanzien van veiligheid toegelicht en besproken. Vrijwilligers dienen te beschikken over een VOG en van hen wordt gevraagd de gedragscode te onderschrijven.

3.4 Verklaringen Omtrent Gedrag (VOG's)

De kerkenraad regelt het aanvragen van de VOG'sen voor de onder punt 1 genoemde vrijwilligers. Eens in de drie jaar zullen de VOG's opnieuw worden aangevraagd.

3.5 Vertrouwenspersonen

Een belangrijk aspect van een veilige kerk is het beschikbaar zijn van een vertrouwenspersoon. We proberen dit via samenwerking in de classis Fryslân te regelen. De taakomschrijving van de vertrouwenspersoon zal in overeenstemming zijn met de richtlijnen van de PKN en de 'Instructie Interne Vertrouwenspersonen'. Wij willen de vertrouwenspersonen vragen om ten minste éénmaal per jaar schriftelijk te rapporteren en deze schriftelijke rapportage aan de kerkenraden mondeling toe te lichten. Wij hechten eraan dat de vertrouwenspersonen kennismakingsgesprekken voeren met onze gemeente.

4. Wat als er toch iets misgaat?

Zodra er een melding bij een van de vertrouwenspersonen komt, zal deze volgens de richtlijnen van de Instructie Interne Vertrouwenspersonen handelen.

Als er geen melding bij een van de vertrouwenspersonen binnenkomt, maar de kerkenraad toch signalen van een incident of potentieel onveilige situatie of onveilige cultuur ontvangt, zal de kerkenraad zoveel mogelijk in de geest van de IVP-richtlijnen handelen, dit met gebruikmaking en inachtneming van de toepasselijke protocollen en procedures van de PKN, waaronder het *Protocol voor gemeenten die geconfronteerd worden met (seksueel) misbruik in pastorale en gezagsrelaties*. De kerkenraad zal hierbij desgewenst de vertrouwenspersonen consulteren.

De kerkenraad kan vrijwilligers schorsen in afwachting van nader onderzoek, dan wel de relatie met hen beëindigen. Dit gebeurt alleen schriftelijk en voorzien van een weloverwogen motivatie.

5. Evaluatie en bijstelling beleid veilige kerk

De kerkenraad zal jaarlijks bezien of en in hoeverre het beleid 'Veilige Kerk' bijgesteld moet worden. De eigen bevindingen en de rapportage van de vertrouwenspersonen worden daar waar van toepassing vertaald in wijziging of aanscherping van het beleid.

Bijlage: Gedragscode in het kader van Veilige kerk

Vastgesteld in de kerkenraad d.d. 18-11-2024

Bijlage bij beleidsplan Veilige kerk

GEDRAGSCODE IN HET KADER VAN 'VEILIGE KERK'

Deze gedragscode wordt aan alle vrijwilligers overhandigd of toegezonden. De vrijwilligers worden daarnaast geïnformeerd over het beleid veilige kerk.

1. Veilige omgeving

We werken samen aan een omgeving en een sfeer waarbinnen iedereen zich veilig en gerespecteerd voelt en vrijuit het geloof kan beleven. Ook als deze gedragscode geen direct en duidelijk uitsluitel geeft, blijven respect en veiligheid de leidraad voor ons handelen .

2. Respect

We respecteren elkaar en anderen. We benaderen de ander niet op een manier die hem of haar in geestelijke of lichamelijke waardigheid of integriteit aantast. We houden rekening met de grenzen die de ander aangeeft. Extra zorgvuldig zijn we bij pastorale en diaconale contacten, omdat we weten dat machtsverschillen hier een rol kunnen spelen.

3. Geheimhouding

We gaan zorgvuldig om met vertrouwelijke (waaronder persoonlijke) informatie of gegevens van anderen, waaronder alle waarop onze geheimhoudingsplicht betrekking heeft. We houden geheim wat ons in vertrouwelijkheid is meegedeeld en overleggen hierover alleen als de betrokkene daarmee instemt. Deze regel blijft van kracht ook nadat we onze (vrijwillige) taak hebben neergelegd. Als geheimhouding schadelijk of gevaarlijk is voor betrokkene of anderen, of als de wet anders eist, vervalt deze regel.

4. Persoonlijke integriteit

We respecteren de rechten van de ander. We berokkenen de ander geen schade. We gebruiken geen fysiek of mentaal geweld. We vermijden elk gedrag (verbaal en non-verbaal) dat de ander ervaart als agressie, geweld, discriminatie, pesten of buitensluiting.

5. Lichamelijke integriteit

We respecteren elkaars lichamelijke integriteit. We zijn terughoudend in fysiek contact.

6. Privacy

We respecteren de privacy van de ander. We houden ons aan ons geldende privacystatement.

7. Taalgebruik

Ons taalgebruik is respectvol. We stellen geen ongepaste vragen en maken geen ongewenste (seksueel getinte) opmerkingen over het persoonlijk leven of het uiterlijk van de ander. We praten met respect over de ander, ook op social media. Ook wanneer de ander niet aanwezig is. We roddelen niet en maken geen beschadigende grappen of opmerkingen over anderen.

8. Financiële belangen

We vermijden elke vorm van belangenverstrengeling, in het bijzonder op financieel terrein. Met giften gaan we zorgvuldig om, zowel bij het aannemen als bij het doorgeven. Persoonlijke giften (anders dan vergoedingen voor gemaakte kosten of vrijwilligersvergoedingen) overstijgen het bedrag van vijftig euro niet. We gaan voorzichtig om met geld en goederen die niet van onszelf zijn, maar van de kerk of van een derde.

9. Seksueel misbruik

We volgen in geval van (seksueel) misbruik door vrijwilligers of door beroepskrachten, of bij vermoedens daarvan, het *Protocol voor gemeenten die geconfronteerd worden met (seksueel) misbruik in pastorale en gezagsrelaties*, zie [Veilige gemeente | Protestantse Kerk in Nederland](#). Onder seksueel misbruik wordt verstaan: iedere vorm van grensoverschrijdend gedrag, misbruik van macht of vertrouwen, waarbij een machtsverschil of een afhankelijkheidsrelatie bestaat tussen de benadeelde en de beschuldigde, waarbij de beschuldigde een vrijwilliger of beroepskracht binnen de Protestantse Kerk in Nederland is. Seksuele handelingen, contacten en relaties tussen een vrijwilliger en een minderjarige zijn onder geen beding geoorloofd en worden beschouwd als seksueel misbruik.

10. Een cultuur van openheid

We zetten ons in om samen te werken aan een cultuur van openheid. Dat draagt bij aan de gemeente als een veilige omgeving. We zijn alert en spreken elkaar aan wanneer we signalen opvangen of situaties van ongewenst gedrag meemaken.

11. Onderlinge zorg

We zetten ons in om elkaar en anderen te beschermen tegen elke vorm van ongewenst gedrag. We spreken elkaar daar actief op aan. Bij ongewenst gedrag of als we twijfelen over gedrag van onszelf of een ander, zoeken we contact met een vertrouwenspersoon voor nader beraad.